

ми подеждуваша като светкавица! Защо пък да не потърся тази личност и разменя мисли около неговото фамилно име? Име, което можеше да се свърже с имената на някои местности в този край.

Реших и се отправих към дома му. Палецът ми плахо натисна звънеца, но срещата се осъществи. Водихме кратък разговор. Оказа се, че предците му са от близкото до Елхово село Голям Дервент. Уговорихме се за една нова среща след определено време. И действително това стана, но за още по-кратко време. При позвъняване проф. Баламезов се показва пред полуотворената врата по пижама с видимо отслабнало лице. Той беше болен и разговорът не можа да се осъществи. "Не мога, нямам сили... Ще гледам при първа възможност да Ви пиша нещо, за да Ви го връча, когато отново ме посетите."

Колко време е минало не си спомням, но вероятно е било около месец август или септември 1960 г. Реших непременно да посетя отново този учен. Искях да проуча по-основно историята на неговия род и неговия живот. Прекосявайки улица "Оборище" аз се намерих близо до дома му. Изненадаха ме некролози, които известяха за смъртта на професор Баламезов. "Изпуснал съм да видя професора преди да си отиде от този свят" - помислих си аз. Същевременно реших да поднеса съболезнования на неговата съпруга. Позвъних и на вратата се показва госпожа Баламезова. Тя прие моите съболезнования /прегръщайки ме като близък свой човек/ и ме покани да влезе в дома. Въведе ме в домашния кабинет на професора с голяма библиотека. Госпожа Баламезова ми подаде плик с надпис "За Иван Желязков от Елхово" написан от професора. Макар и болен е намерил сили в себе си да ме запознае с рода Баламезови. Изясняваше думата "баламез" базирайки се на турски езиковед, според който при обсадата на Одрин през 1829 г. руснаците докарвали големи оръдия, наречени от турското население "баламези". Такива оръдия преминали и през село Голям Дервент. Там, според професор Баламезов, местните жители дали прозвището "Баламез" на неговите предци, понеже били едри и някак напомняли на големите руски оръдия.

За съжаление те се изселили през 1828-29 г. след оттеглянето на руските войски. Заселили се в столицата на Бесарабия - Кишинев. От прочетеното набързо още в дома на покойния Баламезов ми стана ясно, че той е внук на изселилия се от Г. Дервент Михаил Баламезов. Същият със завидно усърдие продължил да се занимава с лозарство и градинарство, чиито тънкости усвоява още в родното си село. Това му помага бързо да се замogne дотолкова, че да построи училище за малките българчета в Кишинев и да изгради църквата "Св. Георги". Става един от основателите на българско дружество за разпространение на грамотността сред българите през 1869 г. Същото дружество поддържа връзки с подобни нему от Браила, Одеса, Букурещ, Цариград, а също и с Българския централен революционен комитет. При подготовката за участие в Освободителната война, Михаил Баламезов се запознава със Стефан Стамболов.

Твърде скоро имах възможност по-задълбочено да се запозная с архива на професор Баламезов. Не е без значение да споделя няколко думи и за бащата